

ALLAH'A TESLİMİYET: MÜSLÜMAN OLMANIN ÖNEMİ VE FAZİLETİ

*Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh.
Kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve-li azîmi
sultânih. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyi-
dinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve
men tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîne't-tay-
yibîne't-tâhirîn.*

Emmâ ba'd:

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah cümlelizden razı olsun. Dünyanın ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü hayırlarına cümlelizizi nâil eylesin. Hem dünyada hem âhirette cümlelizizi aziz ve bahtiyar eylesin. Cennetiyle cemaliyle hepinizi müşerref eylesin. Cehennemden, azabından, ikabından cümlelizizi mahfûz, baîd, berî ve emîn eylesin.

a. İzmir'in İncisi: Doğal ve Tarihi Zenginlikler

İzmir kıyı yöresi ibretlerle dolu olan bir mıntıkadır. Allahu Teâlâ hazretleri buralara nice güzellikler ihsan eylemiş: Dağlar, çamlar,

manzaralar, koylar, körfezler, sıcak sular, soğuk sular, ılıcalar, kaplıcalar, plajlar... Nimetler; incirler, üzümler, sultani üzümleri, dibinden bal akan sarı incirler... Ve nice nice bizden önce yaşamış kavimlerin şehirleri... Hatta İzmir'in içinde harabeler, muazzam yapıtlar, yapılar, eserler, tiyatrolar, eğlence yerleri, yıkılmış duvarlar, kemerler...

Bunların hepsi gösteriyor ki bu dünya öyle bir sahne ki biz bir tarafından gelip öbür tarafından gidiyoruz. Burada kalınmıyor. Burada insanların kalışı için yaptıkları binalar kadar devamlı bile değil. Binalar daha çok devamlı, insanlar daha çok gidiyor. Bizden öncekilerin göçtüğü, geçtiği, gittiği gibi muhakkak ki biz de bu dünyadan gideceğiz.

Bu dünyaya neden geldik? Bu dünyadan nereye gideceğiz? Bu dünyadaki bizim en mühim işimiz hangisi, neyin nesi?

Kardeşlerimiz bu soruları çok düşünen insanlardır; çok düşünmüşlerdir, çok duymuşlardır, çok konuşmuşlardır. Elhamdülillah bu soruların cevabını dünya üzerinde en çok düşünen, en iyi bilen insanlarız.

Bazı insanlar bu soruları hiç bilmiyor, hiç sormuyor, hiç araştırmıyor, bunlarla hiç meşgul olmuyor. Hatta kulağını tıkıyor. Hatta gözünü kapatıyor. Hatta düşünmemek için kendisini zorluyor. Hatta düşüncesini bastırmak için kendisini içkiye veriyor. Biliyor ki bu sorular ciddi sorular, bunların peşine düştüğü zaman iş kendisini onun çizdiği hayat çizgisinden biraz başka taraflara kaydırabilir. Onun için çareyi düşünmemekte bulanlar bile var.

Elhamdülillah biz biliyoruz ki bu dünyanın bu kadar güzel nizam ile, bu kadar zinetlerle Yaradan'ı var. Biz o Yaradan'ın kullarıyız. Biz de yaratılanız. Çevremizdeki ağaçları, çiçekleri, güzellikleri, düzenleri, saat gibi işleyen nizamı kuran Allahu Teâlâ hazretlerinin kullarıyız.

Dünyada birçok şeylere gönlümüzü bağlıyoruz, seviyoruz, dost oluyoruz. Bu dostlukların kıymeti bağlandığımız şeylerin kıymetiyle orantılı. Kıymetli, değerli kişileri seviyorsak övünüyoruz. “Falancanın dostuyuz. Filancanın ahbabıyız. Filancayla aramızda bağlantı var, tanışıklık var.” diye seviniyoruz.

Bu dostlukların en önemlisi, en kıymetlisi, en değerlisi, sonuçları itibariyle en mühim olanı; kâinatın sahibi, yaratanı, bizi yaratan ve yaşatan, rızığımızı veren Allahu Teâlâ hazretleri ile dostluktur. O'nu tanımaktır. O'nun sevgisini ve rızasını kazanmaktır.

Bunları, birtakım genel hakikatleri özetleyelim, sağlam zemini, sağlam temeli kuralım diye söylüyorum.

Biz O'nun yani kâinatın sahibinin, Yardan'ımızın; yazı güzü, kışı baharı yaratan, geceyi gündüzü döndüren, ayı güneşi çeviren, havayı suyu yaratan, insanları yaşatan, dünyaya getiren ve âhirete götüren âlemlerin Rabbi'nin kuluyuz. O'nun rızasını, dostluğunu kazanmak istiyoruz.

Bunu;

İlâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî sözüyle kısaca aklımıza ve kalbimize yazmışız. Yakamıza yazmışız. Evimizdeki levhalara yazmışız.

“Yâ Rabbi! Benim asıl hedefim, gayem, muradım, amacım sensin. Ben senin dostluğunu, rızanı kazanmak istiyorum.” diyoruz.

Her yaptığımız iş O'nun rızasını kazanmak için, O'nun rızası yolunda.

Tabii bu son derece doğru, son derece sağlam bir muhakeme. Şu kâinatta bir düzen var. Bu düzenin kurucusu, âlemlerin Rabbi'nin, bizi yaratanın sevgisini kazanmaktan daha akıllıca bir çalışma düşünülemez. Bunu gaye edinmekten daha yüksek bir gaye düşünülemez. En akıllıca düşünce tarzı bizimki, elhamdülillah! Biz bu gayeyi benimsemişiz.

Niye bunları söylüyorum?

Dünyada “akıllıyım, bilgiliyim” diyen birçok insan var da hiç bunları düşünmüyorlar. Onlarla kendimizin ölçümünü yapmak için söylüyorum.

Allahu Teâlâ hazretleri sadece bizim ümmetimize değil, dünyadaki her topluma her devirde haberciler göndermiş. Bir kere her insanı akıl denilen bir ölçme biçme, düşünme, anlama kabiliyetiyle donatmış. Herkesin akı var. Ama akıl şaşırabilir, yanlış kararlar verebilir, sorunu yanlış çözümleyebilir, meseleyi yanlış yönden bakıp yanlış değerlendirebilir diye Allah ilk insanla beraber ilk peygamber

göndermiş. Hz. Âdem atamız ilk insan ve ilk peygamber. İnsanoğlunun şaşırması için âlemlerin Rabbi rahmetiyle, lütfuyla, kere- miyle ne kadar önceden tedbir almış. Âdem atamızdan, onun zamanından insanların doğru yolda yürümesi için doğruyu söyleyecek, söy- letecek vazifeliler tayin etmiş. Ve o zamandan beri;

“Ey kullarım! Ey akıl sahipleri!..”

يَا أُولَى الْأَبَابِ

*Yâ uli'l-elbâb.*¹

Elbâb ne demek?

“Lüb sahipleri” demek. Yani “gönül sahip- leri; iç âlemi olan, iç duyguları olan, vicdanı olan, irfanı olan” demek.

“Ey akıl sahipleri!” diye biz insanlara, biz- den önceki insanlara hitaplarda bulunmuş.

هُوَ سَمَّاكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا

¹ 2/Bakara, 179.

*Hüve semmâkümü'l-müslimîne min kablü ve fî hâzâ.*²

Taa evvelki insanlardan beri kendisine tâbi olanları “müslüman” diye isimlendiren âlemlerin Rabbi, Allah kendisi.

“İslâm” ismini bize veren kim?

Allah.

İslâm ne demek?

“Kendisini Allah’a teslim etmiş kişi” demek.

“Yâ Rabbi! Ben senin kulunum. Ben senin emrini tutacağım. Sana tâbi oluyorum. Sana teslim oluyorum.”

Teslimiyetlerin en güzeli İslâm. İnsan âlemlerin Rabbi’ne teslim oluyor.

Onun için Hz. Âdem’den beri en akıllıca işi yapmış olanlar, âlemlerin sahibine teslim olan insanlardır, yani müslümanlardır.

Müslümanlık da sadece bizim Peygamberimiz’in tebligâtını kabul etmiş insanlar değil;

² 22/Hacc, 78.

İsa *aleyhisselam*'a inanmışlar, Musa *aleyhisselam*'a inanmış olanlar, İbrahim *aleyhisselam*'a inanmış olanlar, Nuh *aleyhisselam*'a inanmış olanlar, Âdem *aleyhisselam*'a inanmış olanlar; hepsi *müslim* diye isimlendiriliyor.

Müslim demek, “kendisini Allah’a tâbi kılmış, teslim etmiş insan” demek. “Teslim” kelimesiyle ilgili.

Peygamber Efendimiz mektup yazdığı zaman, başka insanları İslâm’a davet ederken diyor ki;

Eslim, teslem. “Kendini Allah’a teslim et, selamete erersin.”

Aynı kökten. “Selamet, teslim olmak” kökünden. İslâm, hepsi aynı kökten. Mânaca birbirleriyle irtibatlı.

Tarih boyunca insanlar ikiye ayrılmış.

Bir; Allah’ın verdiği aklı kurallarına uygun olarak kullanıp gerçekleri doğru gören, Allah’ın gönderdiği peygamberleri dinleyip, hayrı şerri görüp hayrı tercih eden insanlar. Allah’ı tercih eden insanlar. Doğruyu tercih eden insanlar. Bunlar müslümanlar, mü’minler. Allah’a inanmış olan insanlar.

Bir de bunlara inanmamış insanlar var.

İnanmamışlık, inançsızlık akla mı dayanıyor?

Hayır. İnançsızlık akla dayanmıyor. Çünkü inanç, bütün yanlış fikirleri yıkıyor.

Kur'ân-ı Kerîm'i dikkatli okumuşsanız hatırlayacaksınız; Allahu Teâlâ hazretleri bize müşriklerin inançlarını söylüyor, ondan sonra arkasından onların yanlışlığını söylüyor. Allah yanlışın yanlış olduğunu öğretiyor, yanlışın yanlış olduğunu bildiriyor.

Akıl doğruyu ölçebilecek durumda.

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا

Lev kâne fîhimâ âlihetün illa'llahu le-fesedetâ.

Mesela çeşitli inançlara bağlı insanlara hitâben;

“Eğer kâinatta birkaç tane ilah, tanrı olsaydı o zaman her biri bir tarafa çekerdi, karışıklık, fesat, bozukluk olurdu.”³

³ 21/Enbiyâ, 22.

Mantıkla olmayacağını anlatıyor.

Bir yerde birkaç söz söyleyen olursa şaşkınlık olur, bozgunluk olur. Her kafadan bir ses çıkarsa idaresizlik, düzensizlik olur. Bir söz bir istikamette, bir emir olduğu zaman intizam, ilerleme, gelişme olur.

Kemiği eline alıp da gelip Peygamber Efendimiz'e;

“Allah bu çürümüş kemiği, kum haline gelmiş kemiği mi diriltecek?” diye soranlara;

“Evet, onu ilk yaratan nasıl yaratmışsa yeniden diriltecek.” diyor.

Yani kâfirin sözünü söylüyor, onun mantıksızlığını anlatıyor. Küfrün temelsizliğini belirtiyor. Allah küfrü çürütüyor.

Aklımıza hitap ederek -bizim imanımız var, biz mü'miniz ama- Allah bize, bütün insanlara doğruyu bulduruyor.

Musa *aleyhisselam* ile Firavun karşı karşıya geldiği zaman Musa *aleyhisselam*'ın söylediği sözlerden Firavun, dili tutuluyor, söyleyecek söz bulamıyor. İbrahim *aleyhisselam*'la Nemrut karşı karşıya geldiği zaman İbrahim *aleyhisselam*'ın söylediği sözlerden Nemrut

mebhut oluyor, yani mahvoluyor, perişan oluyor. Cevap verecek hâli kalmıyor.

Neden?

İman akıl ile, vahiy ile, peygamber ile yoldaş ve kardeş olduğundan insanı hakka götürüyor.

O zaman küfür nedir?

Küfür, menfaat ilişkilerinden doğan, menfaatlerin elden kaçması endişesinden kaynaklanan bir inattır. Küfür akıl değildir. Küfür mantık değildir. Küfrün tutarlı bir mantığı yoktur. İnançsızlığın felsefî bir temeli yoktur.

Burada İlahiyat'ta dekanlık yapan bir felsefeci talebem var. Onun bir yazısı var. Güzel bir yazı. Mecmualarımızda da onu neşrettik, özetini söyledik, tekrar tekrar bahis konusu ettik. *Ateizm'in Çıkmazları* diye bir makalesi var. Ateizm yani tanrıtanımazlık. *Teizm*, tanrıya inanç. *Ateizm*, -anormal gibi- Tanrı'ya inanmamak. Bunun çıkmaz olduğunu, felsefî bakımdan imkânsız olduğunu çok güzel ispat ediyor. Kendisi felsefe profesörü olduğundan, İngiltere'de doktora yapmış olduğundan güzel ispat ediyor.

b. İnancın Akılcı Temelleri ve İnkarın İnatçı Tutumu

Küfrün mantığı yok. Küfrün inadı var. Küfrün hakkın karşısında inadı var.

İbrahim *aleyhisselam*, Musa *aleyhisselam*, Nuh *aleyhisselam* daima mantıklı konuşmuş.

Nuh *aleyhisselam* diyor ki;

“Bırakın bu yaptığınız putları! Elinizle yaptınız, tapmayın!”

İbrahim *aleyhisselam* Nemrut’a diyor ki;

“Benim Rabbim güneşi doğudan doğdurur, batıdan battırır. Sen de tanrılık iddia ediyorsun; aksini yap bakalım! Hadi, güneşi batıdan doğdur, doğudan batır! Tersini yap bakalım!”

فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ

Fe-bühite’llezî kefer. “Kâfir, dili boğazına kaçtı, cevap veremedi.”⁴

Veremez.

Küfür mantığa, ilme dayanmıyor.

⁴ 2/Bakara, 258.

Küfür inada dayanıyor.

Küfür inada dayandığı hâlde, mantığı olmadığı hâlde, ilmî olmadığı hâlde, mantıklı olmadığı hâlde; iman sağlam mantıklı olduğu hâlde niçin bu kadar kâfir var, bu kadar zalim var, bu kadar gaddar var, bu kadar hâin var? Neden bu böyle oluyor?

Çünkü insanın Allahu Teâlâ hazretlerine kulluk etmesinin engelleri var, aziz ve muhterem kardeşlerim.

Akıl bir şeyi tespit ediyor da insana yaptı-
rım gücü yok, yaptırmıyor.

Bir kâfir hâkime mü'min yeğeni gitmiş,
gerçekleri anlatmış. Demiş ki;

“Bak, ağabey. -Yaşça büyük kendisinden.-
Ben sana acıyorum. Sen yarın inançsızlığın do-
layısıyla cehenneme gideceksin. Önümden ge-
çirileceksin, seni cehenneme atacaklar. Ben
sana acıyorum. Bu dünyadayken, akrabam ol-
duğun için yanına geldim, şunları şunları söy-
lüyorum. Ağabey, gel bu inadı bırak, mü'min
ol.”

Ankara’da bir kâfir hâkime mü’min yeğeni diyor. O da hakim, ikisi de hakim. Bana yeğeni anlattı.

Bölgelerinin telaffuzu ile demiş ki;

Doğru söylüyorsun yigenim -yani yeğenim- ama aklım kabul ediyor da şuram -kalbi- inanimiyor.”

Allah iman nasip etmeyince bir insan inanamaz.

Münakaşa ettikleri zaman Firavun Musa *aleyhisselam*’ın haklı olduğunu anlamadı mı?

Anladı.

Sonra Allah işi bir günlük münazaraya da bırakmadı, seneler geçti, Musa *aleyhisselam* o kavim içinde kaldı. O kavmi Allahu Teâlâ hazretleri çeşitli belalara müptela kıldı. Belalara müptela olduğu zaman Musa *aleyhisselam*’a gelirlerdi, derlerdi ki;

“Ya Musa, Rabbine dua et, Allah bu belayı bizim üzerimizden alsın, inanacağız.”

Bunları Kur’ân-ı Kerîm bildiriyor.

Pazarlık yaparlardı. Musa *aleyhisselam*’a geliyorlar, diyorlar ki;

يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ

Yâ Musa ud'u lenâ rabbeke. “Bizim için Rabbine dua et, bizim üzerimizden bu belayı kaldırsın, bu sıkıntıyı defetsin, inanacağız.”⁵

Allah belayı kaldırıyordu; yine inanmıyorlar, sözlerinde durmuyorlar.

Ama Musa *aleyhisselam*'a gelmesinden şunu anlıyoruz:

Firavun'un kavmi de Musa *aleyhisselam*'ın haklı olduğunu içinden biliyordu. Çünkü ona duaya geliyor. Musa *aleyhisselam* dua edince belanın kalkacağını da biliyor.

Peygamber Efendimiz'in karşısındaki azılı kâfirlerden birisinin oğluna -Peygamber Efendimiz'e çok zulmetti, üzdü- Peygamber Efendimiz dedi ki;

“Allah sana kendi canavarlarından bir vahşi hayvanı musallat etsin!”

Peygamber Efendimiz o azılı kâfire kızdı. Babası, oğluna Peygamber Efendimiz'in bu sözü söylediğini duyunca oğluna dedi ki;

⁵ 7/A'râf, 134.

“Bak, sen hapı yuttun. Muhammed sana böyle beddua etti, başına bir hâl gelir. Bu Mekke’den çık git.”

Babası azılı kâfir, oğlu azılı kâfir. İkisi de Peygamber Efendimiz’in bedduasının tutacağını biliyor. İçinden Peygamber Efendimiz’in hak peygamber olduğunu biliyor ama inanmıyor. Kendisinin yanlış yolda olduğunun farkında.

Ne oldu?

Mekke’yi bıraktı, birkaç arkadaşıyla, 10-15 adamıyla Mekke’den gitti. Çöllere kaçacak...

Allah’ın azabından kaçılır mı?

Kaçılmaz.

Çölde bir yerde mola verdikleri zaman, gece yarısı çölden bir arslan geldi. 8-10-15 kişilik kafileyi kokladı kokladı kokladı kokladı, Peygamber Efendimiz’in beddua ettiği o azılı müşriği parçaladı gitti.

Neden?

Vazifeli; onu öldürecek.

Herkes biliyor.

Peygamber Efendimiz'in karşısındaki yahudiler ve o zamanın hıristiyanları Peygamber Efendimiz'in hak peygamber olduğunu bilmiyorlar mıydı?

Biliyorlardı.

Nasıl biliyorlardı?

كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ

Kemâ yağrifûne ebnâehüm. “Evlatlarını tanır gibi, evlatlarının kendi evladı olduğunu bilir gibi”⁶ Peygamber Efendimiz'in hak peygamber olduğunu biliyorlar.

Hatta Necran'dan bir kâfile geldi, Peygamber Efendimiz'le uzun uzun konuştular. Peygamber Efendimiz onlara doğruları söyledi. Bunlar rahip heyeti, başlarında piskopos var, yetmiş küsur kişi heyet halinde Medine-i Münevvere'ye geldiler, konuştular. Bunların hakkında Âl-i İmran sûresinin âyetleri indi. Peygamber Efendimiz Allah'ın birliğini anlattı, İsa *aleyhisselam*'ın Allah'ın oğlu olmadığını, Allah'ın kulu ve peygamberi olduğunu anlattı.

⁶ 2/Bakara, 146.

Yanlılıklarını söyledi. Söyledi söyledi; inat ettiler. Anlıyorlar ama inat ettiler. Onun üzerine -iş en son noktaya geldi- Peygamber Efendimiz dedi ki;

تَعَالُوا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ
وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلُ فَنَجْعَلُ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى
الْكَاذِبِينَ

Teâlev ned'û ebnâenâ ve ebnâeküm ve nisâenâ ve nisâeküm ve enfüsenâ ve enfüse-küm sümme nebtehil fe-nec'al la'netullâhi ale'l-kâfirîn.

“Gelin, ortaya çocuklarımızın, hanımlarımızın, kendilerimizin aleyhine lanet koyalım; ‘Hangimiz Allah’ın rızasının yolunda değilse Allah’ın laneti onun üzerine olsun, Allah onu kahretsin, mahvetsin!’ diyelim, var mısınız?”⁷

En sonunda, başka bütün mantık [lı açıklamalar] bittikten sonra...

Buna -tabir olarak- *lülâne* denilir.

⁷ 3/Âl-i İmran, 61.

“Var mısınız? Kim haksızsa Allah onu helâk etsin!”

Bunlar kendi aralarında bir kenara çekildiler, dediler ki;

“Aman, sakın bunu kabul etmeyelim! Çünkü bu Peygamber, biz kabul edersek o haklı biz haksızız, helâk oluruz. Anlaşma yapalım.”

Peygamber Efendimiz’in yanına gittiler, dediler ki;

“Biz mübâheleye katılmıyoruz. Lanetleşmede yokuz. Sen bizim dinimize dokunma; biz sana tâbi olalım, vergi verelim. Ama hıristiyan olarak kalalım.”

Kalktılar, Yemen’e gittiler. Anlaşma yapıp gittiler. Yolda, iki kardeşten birisi piskopostu, piskoposa öteki kardeşi dedi ki;

“Sen bunun peygamber olduğunu gelirken söylüyordun, niye inanmadın?”

Dedi ki;

“Şimdi İstanbul’un, Bizans İmparatorluğu’nun Yemen kilisesine tahsisâtı var. Biz müslüman olursak Bizans bu tahsisâtı keser,

parasız kalırız, varidat gelmez. Onun için [Hıristiyanlıkta] kalıyoruz.”

Küfrün akli mantığı, ilmi hakikati, aslı astarı yok. Küfrün inadı var, hesabı var.

Nemrut'ta da öyle. Firavun'da da öyle. İsa *aleyhisselam*'ın karşısındaki insanlarda da öyle. Peygamber Efendimiz'in karşısına çıkan insanlarda da öyle. Medine'nin yahudilerinde de öyle, Necran'ın hıristiyanlarında da öyle. Hepsi biliyorlardı.

Muhterem kardeşlerim!

Hepimiz insanız. Öteki kâfir olanlar da benî Âdem, hepsi bizim gibi insan.

Niye insanlar mü'min olmuyor?

Bu çok önemli.

Bunu bilmezsek, bunu iyi tespit etmezsek, bunun üzerine düşünmezsek birçok insanın düştüğü hataya biz de düşebiliriz. Ayağımız kayar. Biz de hayatımızda yanlış bir iş yaparız. Âhiretimiz mahvolur. Dünya mühim değil.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz ve ashabı kâfirlerle cihada gittikleri zaman şehit olmayı arzu ederek gidiyorlardı.

Dünyada yaşamayı arzu etmiyorlardı. Komutanlar karşı tarafa diyorlardı ki;

“Bizimle uğraşamazsınız. Bizimle savaşmaya kalmayın. Biz size öyle bir orduyla geliyoruz ki bizim ordumuzun mensubu olan askerlerin hepsi şehit olmaya can atıyor, ölmeyi istiyor. Candan ölmeyi arzu eden insanlarla geliyoruz. Bizimle harp edemezsiniz.”

Öyleydi. Peygamber Efendimiz’in zamanında ve asırlar boyunca -her yerde vardır tabii- gerçek sâfî iman böyleydi. Sâfî iman dünyayı hesaba katmaz. Sâfî mü’min âhiret saadetini hesaba alır, canını Allah yolunda seve seve verir. Tarih boyunca böyle olmuş, dedelerimize kadar.

Ben buraya ziyaretinize Çanakkale’den geliyorum. Çanakkale’de akrabalarım anlattı. Benim babamın üç tane amcası Çanakkale savaşından sağ dönmüşler. Ama dedesinin kardeşinin çocukları olan uzak amcaları, kendi babası ve amcaları hepsi şehit olmuşlar.

Bana bunları söyleyen anlatıyor:

“Bir alay gelirdi, cepheye giderdi, iki-üç yaralı dönerdi.” diyor.

Ötekiler?

Gitti, hepsi şehit oldu.

“Bir alay giderdi, iki-üç kişi yaralı kurtulmuşsa onlar gelirdi.” diyor.

“Cephede alaylar eriyordu.” diyor.

Galatasaray Lisesi'nin bir sınıfı varmış. Herhâlde İstanbul'da gençler arasında da konuşmalar oldu. O sınıf toptan “Çanakkale savaşına katılalım.” diye gitmişler. Onların geldiği zaman o askerî birlikte olan bir hacı amca Balıkesir'de bana anlattı:

“Güle oynayarak geldiler.” dedi. Galatasaray Lisesi'nin son sınıf öğrencileri... “Cepheye şakalaşarak, güle oynaya geldiler.” dedi. İşin daha farkında değiller...

“Cepheye güle oynayarak geldiler, ‘İşte savaşa geldik...’ filan diyerek... Harp bir başladı, kurşunlar, bombalar bir başladı; sapsarı kesildiler, hepsi sarardılar soldular.” dedi.

c. Müminin Korkusuzca Ölmesi: İmanın Gücü

Savaş, kolay değil. Ölmek de kolay değil. İnsanın hayatını vermesi de kolay değil.

“Bazıları ağlamaya başladı.” dedi. Ölüm korkusu...

Ama gelmiş bir kere; kader onları oraya kadar getirmiş.

“Bunlardan bir tanesi geri dönmedi.” dedi.

Bana o hacı amca anlatıyor. “Bir tanesi geri dönmedi.” dedi.

Galatasaray Lisesi’nin o sınıfı hepsi şehit olmuş. Çanakkale harbine gitmişler, bir tanesi geri dönmemiş. Takır takır hepsi [şehit olmuşlar].

Benim uzak amcalarım, babamın uzak amcazâdeleri, üçü dönmüş.

Niye dönmüş?

“Niye dönmüşler?” dedim. Allah’ın işine bak; kendi babası, kendi amcaları, hepsi şehit olmuş da niye onlar?

O üç tanesi fırıncıymış. Ekmek yapmasını biliyorlarmış. Komutan onları askerî birliğin fırınında görevlendirmiş, “Siz burada mücahitlere ekmek yapın.” diye. Onlar fırında olduklarından şehit olmamışlar.

Onlar geri geldiler. O amcaları ben tanıyorum. O amcalarla tanıştık. Allah rahmet eylesin. Ötekileri tanıyamıyorum. Onlar, *innâ lillâh ve innâ ileyhi râciûn*, şehit olmuşlar.

Bir mü'min canını da Allah yolunda veriyor. Başka nesi var, insanın en kıymetli nesi var?

En kıymetli, canı.

Canını da veriyor, şehit de oluyor. Samimi bir iman. Yani pırıl pırıl bir iman. Malını veriyor, canını veriyor, her şeyini veriyor. Hakiki mü'min böyle.

Bazı insanlar da mü'min olamıyorlar. Tabii mü'min olamayanların dereceleri var, çeşitleri var. Bir kısmı doğrudan doğruya kâfir. Bir kısmı da kâfir olduğunu doğrudan doğruya söyleyemeyip müslümanların karşısında müslümanmış gibi davranıp onların zararlarından kendilerini korumak isteyen içi inanmayanlar. İçi inanmayıp kâfir olduğu hâlde dışından müslümanların arasında görünenlere “münafık” diyoruz.

Münafıklık iki türüdür. Onu da belirtelim, söz arasında yanlış anlaşılmalara olmasın. İtikatta münafıklık “kâfirlik” demektir. Yani kalbi inanmamış, mü’minlerin arasına giriyor, mü’min görünüyor. Bu kâfirdir aslında ama öyle görünüyor, ne yapalım, dış görünüşü itibariyle camiye geliyor gidiyor. Bu imanda münafık. Bu kâfirdir.

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

*İnne’l-münâfikîne fi’d-derki’l-esfeli mine’n-nâr.*⁸

Bunlar cehennemden en aşağı tabakasına atılacak olanlar.

Bir de amelde yani icraatta, ibadette münafıklık vardır ki bu kusurdur. Adam mü’mindir de kusurluğundan dolayı o kusuru yapıyor. Bu itikattaki münafıklık gibi değildir. Peygamber Efendimiz’in ashabı bu durumdan tir tir titrerlerdi. Gelirlerdi;

⁸ 4/Nisâ, 145.

“Yâ Resûlallah! Biz senin yanına geldiğimiz zaman pırıl pırıl bir hâle geliyoruz, çok güzel duygulara sahip oluyoruz. Ailemizin yanına vardığımız zaman dünya duyguları, sevgileri, ilgileri bizi biraz şaşırtıyor, yanlış işler yapıyoruz.” diye şikâyetleniyorlardı.

Bu insanın icraatındaki kusurlar, yanlışlıklar. Bu ayrı.

Bir insanın kâfir olmasının sebepleri neler?

İnsanı kâfirlığe sevk eden bir düşman; şeytan. Birisi şeytan.

إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ
إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

İz kâle li'l-insani'kfür. “Şeytan insana ‘Kâfir ol.’ der.”

Gelir teklif eder; “Kâfir ol. Gel küfrün cephesine, kâfir ol, inanma.”

Bunu der.

Felemmâ kefere. “O herif de kâfir olduğu zaman...”

Kâle innî berîun minke innî ehâfu'llâhe rabbe'l-âlemîn. “Şeytan ona der ki;

Innî berîun minke. ‘Ben senden değilim, benim seninle ilişkim yok. Bak sen kendin ettin. Benim seninle ilişkim yok. Ben senden berîyim, uzağım.’

Innî ehâfu'llâhe rabbe'l-âlemîn. ‘Ben Allah’tan korkuyorum.’”⁹

Haşr sûresinde bu.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا

*Fe-kâne âkıbetehümâ ennehümâ fi'n-nâri hâlidayni fîhâ.*¹⁰

İkisi de cehenneme girecek. “Benim seninle ilişkim yok” demesi şeytanı kurtarmayacak, o da cehenneme girecek. Ama böyle der, aldatır. Sonra; “Benim seninle ilişkim yok, sen kâfir oldun.” der.

Şeytan insanı kâfirliğe zorlar. Aklına yanlış fikirler getirir. Yanlış sorular sordurur. Vesvese verir.

⁹ 59/Haşr, 16.

¹⁰ 59/Haşr, 17.

Onlara karşı insanın Kur'an okuması lazım, hadîs-i şerîf okuması lazım, abdestli gezmesi lazım, Allah'a sığınması lazım.

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm ne demek?

“Yâ Rabbi! Ben bundan, bu mahluktan korkuyorum. Bu tehlikeli bir mahluk. Tarih boyunca herkesi aldatmış. Birçok insanı aldatmış. Ben bundan sana sığınyorum.”

En iyi çare Allah'a sığınmak. Allah'a sığınacak, bir.

Ondan sonra, abdestli gezince tesir edemez. Zikredince yanına yaklaşamaz. Kur'an okuyunca, hakikatleri öğrenince, iyi insanların yanında olunca tesir edemez.

Bir düşman, şeytan.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

Inne's-şeytâne leküm adüvvün fettehizûhu adüvvâ. “Şeytan sizin için bir düşmandır. Siz onu düşman olduğunu bilin, düşman belleyin, düşman edinin.”¹¹

¹¹ 35/Fâtır, 6.

Şeytandan dost olur mu?

Olmaz.

Neden?

Allah, “O düşmandır, siz de onu düşman bilin, düşman belleyin.” diyor.

Allah’ın sözü böyle.

Onun görevi sizi aldatmak olduğundan şeytandan dost olmaz. Şeytanla dostluk akıllıca bir iş değil. Şeytanın düşman olduğunu bileceksin, ona karşı uyanık bulunacaksın. Allah’a sığınacaksın. Allah’ın yardımını isteyeceksin.

Bir düşman bu.

Ama:

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ

*Innehû leyse lehû sultânun ale’llezîne
âmenû ve alâ rabbihim yetevakkelûn.*¹²

¹² 16/Nahl, 99.

Şeytanın iman edenlere, Allah'a tevekkül edenlere yaptırım gücü yok.

Sultan ne demek?

“Saltanat” demek. Onun yaptırım gücü yok. Yani zorla yaptırma hâli yok.

Ne yapıyor?

Teklif ediyor, aklına fikirleri getiriyor, o kadar. Yoksa zorla yaptırtmıyor. “Yap bunu!” diye ensesinden bastırmıyor.

İman etti mi bir insan, Allah'a tevekkül etti mi şeytan zarar veremiyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

İkinci düşman; insanın nefsi.

İnsanın nefsi insanın içindeki bir varlığıdır, benliğidir, egosudur. İnsanın nefsi de insana Allah'ın istemediği, sevmediği, razı olmadığı, hoşlanmadığı işleri yapmayı teklif eder.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

*İnne'n-nefse le-emmâretün bi's-sû'i illâ mâ rahime rabbî.*¹³

Nefis insanlara kötülükleri çok çok emredici bir yapıya sahiptir. Herkesin nefsi vardır. Nefsi kabarıyor, bir şeyler ister. Nefsin şehvâtı vardır, şehvât-ı nefsânîyyesi vardır. Arzuları, şiddetli istekleri vardır. Dilekleri, talepleri vardır. O isteklere karşı çok zor tahammül edilir.

Nefsin istekleri nelerdir?

Misaller verelim:

Nefsin insandaki ilk isteği yemek ve içmeye karşı arzudur. “Karnım acıktı, yemek istiyorum.” “Çok acıktım.” “Çok susadım.” “Dudaklarım kurudu, su istiyorum.” diyen, insanın nefsidir. İçinden nefsi yemek istiyor, su istiyor.

Ve insan nefsinin bu arzusunun tesiri altında kalır. Nefsin arzusuna karşı çıkmak, onu yenmek, onu dinlememek zor bir iştir, kolay bir iş değil. “Şu elmayı canım çok istiyor. Kopardı şunu, hart hurt ye.” “Yok, o benim elmam

¹³ 12/Yûsuf, 53.

değil. Bizim bahçenin elması değil, başkasının elması. Onu alamam, yiyemem.” deyip de onu yememek lazım. Nefis onu arzu ediyor.

Nefsin bir arzusu yemek ve içmek tarzında görülür. Yemek içmek arzusu insanlara şiddetli kuvvetli bir arzu olduğu için olmadık işler yaptırır.

Olmadık işler nedir, olduk işler nedir?

Olmadık işler Allah’ın yasakladığı işlerdir. Olmadık işler haramlardır. Olduk işler de, olumlu işler de Allah’ın emrettiği şeylerdir.

Nefis olmadık işleri ister. Kanun tanımaz. Kur’an tanımaz. Ahkâm tanımaz. İster. “Karnım açtı, doyuracağım.” İster hırsızlık yap, ister arsızlık yap, ister yüzsüzlük yap, ister rüşvet al, para kazan, parayı cebine koy; “Bana şu kebabı yedir, benim şu karnımı doyur...” Nefsin mantığı böyle çalışır. Yani nefis kötülükleri çok emreder.

Bir şiddetli arzusu, şehveti, yemek konusundadır. Midenin, batnın şehvetidir. Birisi budur.

Başka?

Nefis evlenmek ister. Belli bir yaştan sonra bu arzu da kuvvetlenir. Böyle bir arzu küçük çocukta, ilkokul çocuğunda yoktur da ortaokulda, lisede, üniversitede başlar. Evlenmek ister. Evlenmek olmayınca da Allah'ın yasak ettiği işlere kaymak ister. Çünkü kuvvetli bir arzu içeriden gelir, yasak birçok şeyi insana yaptırır. Buna da *şehvet-i ferc* derler, “cinsel istek” demek. Bu da nefsin şehevâtından bir şehvettir.

Sonra başka, nefis “dünya” dediğimiz, “dünyalık” dediğimiz şeyleri ister. Mesela denizi ister. Mesela parayı ister. Malı ister. Mülkü ister. “Ah deniz kenarında bir yalım olsa...” “Ah altımda bir arabam olsa...” “Ah şuyum olsa ah buyum olsa...” diye bir şeyler ister.

Buna ne derler?

“Mal sevgisi, mülk sevgisi” derler. Bunun için de nefis insana çok hatalı işler yaptırır. Komşunun tarlasını gasp ettirir. Hazine arazisini işgal ettirir. Tapuda değişiklik yaptırır. Mirasta haksızlık yaptırır.

Bu nedendir?

Mal sevgisi vardır, o da kuvvetli bir sevgidir.

d. Mal ve Mülk Sevgisi

İnsan malı niye seviyor?

Mal ya kendisi güzeldir, yani deniz kenarında güzel bir yerdir, güzel bir evdir, saraydır vesairedir; ya da mal insana mâlî güç verir, başka işi yapmasına yardımcı olur, o bakımdan sevimli olur.

Onun için insan parayı, malı mülkü sever. Onun için çok kazanacağım diye harama sapar. Onun için rüşvet alır. Onun için haksız kazanç şekilleri; hırsızlık, aldatma, yalan dolan ile kazanmak ister.

Sonra, nefsin arzularından birisi beğenilmektir, alkışlanmaktır. Başkalarının kendisine hizmet etmesidir, tâbi olmasıdır. Adamın mevki makama karşı böylece bir arzusu, iştahı olur. Buna da *hubb-u câh* derler. *Câh*, Arapça'da “mevki makam” demek. Mevki makam sevgisi, arzusu. Adam durduğu yerde durmaz, “Şu makama ben tayin olsam?” diye gelir sana rica eder; “Aman falanca bakanı tanıyor musun? Filanca kimseye bir torpil patlatalım,

ben şuraya geçeyim; şu mevkiinin sahibi olayım, şu makamın sahibi olayım.” Bu da mevki makam sevgisidir.

Sonra nefsin başka nesi vardır?

Riyâset sevgisi vardır. Makamlara sahip olunca insan bakar ki makamların üstünde makamlar var, bu sefer en üstteki makamı ister. “Reis olayım; başkaları bana emretmesin, ben herkese emredeyim.” der. Buna da *hubb-u riyâset* derler.

Şehvet-i batn; yemek içmek arzusu. *Şehvet-i ferc*; cinsel arzu. *Şehvet-i mal* veya *hubb-u mal*, *hubb-u mülk*; mal sevgisi, mülk sevgisi. Ondan sonra *hubb-u câh*; mevki makam [sevgisi]. Ondan sonra riyâset sevgisi.

İnsanın içinde böyle şiddetli arzular vardır. Bu arzuların yerine gelmesi için nefsi insana baskı yapar, içinden emreder;

“Bunu yap!”

Birçok kimse bu emri tutar.

Neden tutar?

Yaptığı işin yanlış olduğunu, haram olduğunu bilse bile tutar. “Ya bunu hoca söylemişti

camide, Cuma vaazında duymuştum, Kur'an'da okumuştum...” Ama yine yapar.

Neden?

Şiddetli kuvvetli arzuların önüne geçmek kolay olmadığından. Nefsi insanın düşmanı olduğundan. Nefis insana şiddetli arzularıyla Allah'ın sevmediği şeyleri yaptırdığından.

Allah'ın emrini bildiği hâlde rüşveti alır. Rüşvet haram; rüşveti alır. Hırsızlık haram; hırsızlığı yapar. Gasp haram; gasp eder. Peygamber Efendimiz; “Haksız yere bir karış arazi olsa bir insan cehennemden, ateşten bir parça almış olur.” diyor; onu yapar.

Peygamber Efendimiz'in hizmetçisi öldü. Peygamber Efendimiz'in hizmetinde bulunmak, onun yüzünü görmek, onun yanında yaşamak, onunla beraber olmak ne demek?

Çok güzel bir şey. Çok yüksek bir makam. Sahabi. Peygamber Efendimiz'in sohbetinde bulunmuş, hizmetinde bulunmuş.

Öldü. Peygamber Efendimiz dedi ki;

“O cehennemliktir.”

E nereden biliyor Peygamber Efendimiz?

Allah bildirince bilir. Gaybı Allah'tan başkası bilmez ama Allah gaybı bazı kullarına bildirince o kul o zaman bilir. Allah bildirince bilir. Allah bildiriyor; olmuşu ve olacağı sevgili kullarına bildiriyor. Sevgili kulları peygamber ise peygamberlerine bildirir, evliyâsı ise evliyâsına bildirir. “Şu şöyle olacak.”, söyler; öyle olur.

Neden?

Allah bildirdi de ondan.

Peygamber Efendimiz onun cehennemlik olduğunu söyledi. Allah Allah... Herkes şaşırıldı. Araştırdılar. Ganimet malından küçük bir şey çalmış. Eşyası arasında o bulundu. Ganimet malından bir şey çalmak, harpte elde edilen ganimetten bir şey çalmak. Bu çeşit hırsızlığa *ğulûl* derler. Ğayn, lam, vav, lam; *ğulûl*. Öyle bir şey çalmış, yanında o var. Onun için Peygamber Efendimiz “cehennemliktir” dedi. Öyle olduğu anlaşıldı.

Demek ki Peygamber Efendimiz'in sohbetinde bulunmuş ama o malı çalmaktan kendisini alıkoyamamış.

Bu önemli. Bunlara dikkat etmeliyiz. İnsanoğlunun nefsi insana ne kadar zararlar veriyor, bunu anlamak bakımından çok önemli.

Para... Milyonlar milyarlar güzel... Para tatlı bir şey; dolarlar, marklar, altınlar tatlı bir şey ama haramdan olunca cehenneme gidecek.

Demek ki bir insanın Allah'ın sevgisini kazanmasının engellerinden birisi de nefsiymiş. İnsana işte böyle şeyler yaptırtıyor.

Onun için herkesin nefsini hizaya getirmesi lazım, dizginlenmesi lazım, zincirlenmesi lazım, söz dinler hâle getirmesi lazım. Nefse uymamak lazım. Nefsi akla, dine, şeriate uydurmak lazım.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için nefis terbiyesi, dinimizin en önemli işlerinden birisidir.

İslâm dini. Hepimiz müslümanız, elhamdülillah. İyi ama içimizde şeytan var, bir de nefis var.

Hepimizin içinde var mı?

İstisnasız herkesin içinde nefsi var. Şeytan var.

Şeytanın bizim kötülüğümüz için çalıştığını biliyoruz. Nefsin de bizim yanlış işler yapmamıza bizi teşvik ettiğini gördük. Para hususunda, mal hususunda, kadın hususunda, erkek hususunda... Artık birkaç sözden gerisini anlarsınız diye teferruata boğmak istemiyorum.

Adam içki içiyor. Yahu sen bu içkinin haram olduğunu bilmiyor musun? Allah içkiyi yasak etti.

إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ
مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ

*Inneme'l-hamru ve'l-meysiru ve'l-ensâbu ve'l-ezlâmu ricsün min ameli's-şeytân.*¹⁴

Şeytanın bir tuzağı bu. İçme bunu!

Biliyor ama içiyor.

Bugün bir kıymetli kardeşle tanıştık. Polislik mesleğinde. Dedi ki;

“Cerâimin yani cürümlerin, suçların %80'i içkiden oluyor.”

¹⁴ 5/Mâide, 90.

Kavga, adam öldürmek, zina etmek, şunu yapmak bunu yapmak... %80'i!

Cürümler hoş görülebilir mi, mazur görülebilir mi?

Gazeteler yazıyor.

Suçları ne adliye mazur görür, ne hükümet mazur görür, ne kuvvet komutanları mazur görür, ne zinde kuvvetler mazur görür, ne öğretmenler mazur görür. Mazur gören bir kimse yok. %80 suçu kimse mazur görmez.

Ama %80 suçun sebebi, içki.

Müslümanlardan gayri içkinin aleyhinde çalışan hiç kimse yok. Herkes içkinin taraftarı, teşvikçisi, reklamcısı ve müptelası.

Ötekiler, yani biz değil, elhamdülillah. Bu salondaki kardeşlerim herhâlde ağzına içki bile koymamıştır, müslümanlar içmez ama toplumun büyük kesimi suçların %80'ini meydana getiren içkiyi içiyor.

Reklamı engellenmiyor. İmali engellenmiyor. Engellemeye kalksan gerici oluyorsun, mürtecî oluyorsun. İçkinin aleyhinde konuşsan kötü oluyorsun. Herkesin kötüsü oluyorsun. Hâkimin de kötüsü oluyorsun, komutanın da

kötüsü oluyorsun. Herkes sana kızıyor; “Vay yobaz! Sarıklı, sakallı cübbeli... Vay vay vay... Bizim içkimizi engelleyecek!” Ankara’da yürüyüşe kalkıyor. Kızıyor.

Ben bunu kendi keyfimden bir kere söylemiyorum, Allah “içmeyin” demiş, Peygamber Efendimiz “İçki bütün kötülüklerin anasıdır.” demiş. Bütün kötülükler oradan doğuyormuş.

Polis müdürü de söylüyor. %80 cürümler; trafik kazaları, cinâyetler, kavgalar, aile felaketleri vesaire... %80! Yani çok büyük çoğunluk, yarısı değil.

%80 cürmü azaltmak için, kaldırmak için aklı başında insanların bir çalışma yapması gerekmez mi?

Gerekir.

Yapılmıyor.

Neden?

Nefis düşmanı herkesin içinde olduğundan, millet nefsinin esiri olduğundan yapılmıyor.

Kendisini hür sanan insanların çoğu nefsinin esiri. Şeytanın da esiri.

Bir de bir söz var, siz de duymuşsunuzdur:

“İnsan düşündüğü gibi olamıyorsa olduğu gibi düşünmeye başlar.”

İlk önce, içki fena, içki içmemesi lazım. İçki içmemesi lazım ama içiyor. İlk önce içki içmemesi lazım diye düşünüp içerken içerken içerken, bu sefer düşündüğü gibi olamayınca olduğu gibi düşünmeye başlıyor. Bu sefer:

“Canım Allah Allah, içkinin de nesi varmış? İçerim.”

İçkiye kim düşman?

İslâm.

“Ben de İslâm’a düşmanım.”

Bak durum değişti. Bu sefer olduğu durumu hakiki asıl durum haline getiriyor, bu sefer İslâm’a kızıyor.

Bu kelimeleri duydunuz mu bilmiyorum, ben gazetede okudum. Onları kesmemiz lazımdı. O Ankara’da yürüyenler kimlermiş, bir gazetede [haberi] vardı. Bir gazeteye bildiri göndermişler;

“Biz Ankara’da yürüyüş yapacağız!”

Kimler onlar?

Homoseksüeller yani Lûtîler, Lut kavminin helâkine sebep olan cinsel suç işleyenler, lezbiyenler. Bir tabir daha vardı, bir şeyler bir şeyler...

Gazeteye gönderdikleri bildiride -Onları kesmek lazım, saklamak lazım.” diyorlar ki;

“Bizim cinsel hürriyetlerimizi engelleyen şeriatî tel’in etmek için yapacağımız mitinge sen de katıl arkadaş!”

Şeriat, cinsel hürriyetlerini engellemiş.

Çok doğru! Çok doğru söylemiş. Hakikaten engelliyor. İslâm Lûtîliği engelliyor, homoseksüelliği engelliyor, nikâh dışı ilişkileri engelliyor, edepsizlikleri engelliyor, kötülükleri engelliyor.

Kötüler “Bizim kötülüğümüzü İslâm engelliyor.” diye İslâm’a düşman olursa normal mi, tabîî mi?

Tabîî, normal, bundan daha tabîî bir şey olamaz.

Onlar onun için İslâm’ı, şeriatî tel’in mitingi yapmışlar.

İlahiyat fakültesinden de bir kadın profesör, o da diyor ki;

“Onlar İslâm’a karşı değiller.”

Dünkü gazetede savunma... İlâhiyat fakültesinden savunmacı, onları savunuyor. O da diyor ki;

“Onlar İslâm’a karşı değiller, şeriatin ahkâmına karşılar.”

İslâm’a karşı değillermiş, şeriatin ahkâmına karşılarmış!

Bu kadın profesörün olmayan aklına göre hem müslüman olacak, Müslümanlık’tan da çıkmayacak, hem de şeriatin ahkâmına düşman olacak, onun için yürüyecek, o tabîî olacak. İslâm’a düşman değil de şeriatin ahkâmına düşmanmış...

“Ey gazi hünkar, ne günlere kaldık, gel de gör!” diyorum. Fatih’e sesleniyorum, size değil. Arada kestim. Gel, ne günlere kaldığımızı gör...

İslâm dinine karşı değillermiş, şeriatin ahkâmına karşılarmış. İlâhiyattan profesör diyor.

Muhterem kardeşlerim!

Bir insan ne zaman kâfir olur?

Allah'ı inkâr ederse kâfir olur.

“Yok, ben Allah'ı inkâr edici değilim. Ben teistim, ateist değilim. Normalim, anormal değilim. Teistim, ateist değilim. Tanrı tanırım, Tanrı tanımaz değilim. Teistim. Ama peygamberlere inanmam.”

Yine kâfir olur.

“Peygamberlere inanırım da öyle gökten kitap indiğine inanmam.”

Yine kâfir olur.

“Kitaplara da inanırım, tamam. Allah İncil'i İsa *aleyhisselam*'a indirmiş, Tevrat'ı Musa *aleyhisselam*'a indirmiş, Kur'an'ı Muhammed-i Mustafâ *aleyhimü's-salavâtü ve't-teslimât* indirmiş; inanıyorum da meleklerle inanmam. Görünmüyorlar çünkü; inanmam.”

Yine kâfir olur.

“Meleklerle inanıyorum da Cebrail'e - veya- Azrail'e düşmanım.”

Var mı böyleleri?

Var. Kur'ân-ı Kerîm'i okuduysanız var.

Yahudiler Cebrail *aleyhisselam*'a düşmandı.

Neden?

Peygamber Efendimiz'e vahiy getirdi diye. Kendileri ehli kitap. Musa *aleyhisselam*'ın kavminden ama Cebrail *aleyhisselam*'a düşmandı. “Ne diye Muhammed’e Kur’an’ı, Allah’ın kelâmını indirdi?” diye düşmandı.

e. Nefsin Terbiyesi ve Mücadele

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ

Men kâne adüvven li-Cibrîle fe-innehû nezzelehû alâ kalbike. “Senin gönlüne İslâm’ı, Kur’an’ı indirdi.”¹⁵ diye Cebrail’e düşmandı.

O da kâfir olur.

Allah’a inanıyor, Musa *aleyhisselam*'a inanıyor, Tevrat’a inanıyor ama Cebrail’e düşman.

Öyle şey yok! İslâm, iman bütündür; bölünmez.

Başka daha misal vereyim:

¹⁵ 2/Bakara, 97.

Peygamber Efendimiz'in zamanında bir münafık, tam mü'min değil ama müslüman zümresinden, bir gayrimüslimle yani müslüman olmamış bir kimseyle iş bakımından ihtilafa düştüler. İhtilafa düşünce Peygamber Efendimiz'e gitmişler, demişler ki;

“Aramızda böyle bir ihtilaf çıktı. Hâkim ol, hakem ol.”

Peygamber Efendimiz ikisini dinledi. Gayrimüslime;

“Sen haklısın.” dedi.

Ötekisine -müslümanım diyene-;

“Sen haksızsın.” dedi.

Çünkü Peygamber Efendimiz hakkı söylüyor; müslümanı savunmak, tarafgirlik yapmak durumunda değil. Hakkı söylüyor. Hak neyse hâkimliğini adaletle yapıyor.

“Sen haklısın. Sen haksızsın.” dedi.

Dışarı çıktılar. Haksız çıkan Peygamber Efendimiz'in hükmünü kabul etmedi. Ben onun için ona “münafık” diyorum. Çünkü Peygamber Efendimiz'in hükmünü kabul etmedi. Sonra Hz. Ömer'e geldiler, dediler ki;

“Yâ Ömer, aramızda ihtilaf var. Sana bir söyleyelim, sen bizi dinle, hakkımızda hükmet, hakem ol, aramızda hâkim ol.”

“Olur, söyleyin.” dedi.

Çünkü Hz. Ömer ashabın yedi tane en fakih insanlarından birisiydi. Yani Hz. Ömer’in hâkimliği çok kuvvetliydi. Yedi tane fukahâ, kadı, hâkimliği çok kuvvetli insan vardı, birisi Hz. Ömer.

Birisi de hanımlardan. Onların da adını söyleyelim: Hz. Âişe.

Biz Hz. Ömer gibi olalım. Üst kattakiler de Hz. Âişe gibi olsun.

Hz. Ömer’e meseleyi anlatacaklar. Gayrimüslim dedi ki;

“Yâ Ebâ Hafs!”

Hz. Ömer’in künyesi “Ebû Hafs” idi. Araplar soylu insanlara isimle hitap etmezler, künyeleriyle hitap ederler.

“Ey Hafs’ın babası, Hafsa’nın babası, yâ Ebâ Hafs, biz bu meseleyi sizin Peygamberiniz Ebu’l-Kâsım’a da söyledik ama bu arkadaş razı olmadı, bir de sana gelmeyi istedi.” dedi.

Hz. Ömer şaşırıldı;

“Ne?!”

“Ebu’l-Kâsım Muhammed-i Mustafâ’ya gittik. O bunu haksız çıkartmıştı.”

Ona döndü;

“Öyle mi dedi? Yani Peygamber Efendimiz’e gittiniz, dinledi, sana ‘Sen haksızsın.’ dedi. Sen kabul etmedin, bana geldin. Öyle mi?”

“Öyle.” dedi.

Hz. Ömer;

“Peki, dur ben sizin hakkınızda hükmedeyim.” dedi.

Kitaplar yazıyor, ben uydurmuyorum.

İçeri, iç tarafa girdi. Kılıcını aldı, bu adamı kesti.

Neden yaptı bunu?

Peygamber Efendimiz’in hükmüne razı olmamak küfürdür, irtidattır da ondan.

Eğri oturalım ama doğru konuşalım.

Bir insan Allah'a inanıyor; *âmentü billâhi. Ve melâiketihî.* Meleklerine inanıyor. *Ve kütübihî.* Kitaplarına inanıyor. *Ve rusulihî.* Peygamberlerine inanıyor. *Ve'l-yevmi'l-âhiri.* Âhirete inanıyor. *Ve bi'l-kaderi hayrihî ve şerrihî mina'llâhi teâlâ.* Kadere inanıyor. *Ve'l-ba'su ba'de'l-mevti hakkun.* Öldükten sonra dirilmek haktır, âhret hayatı haktır, ona inanıyor. Hepsi tamam. Hepsine inanıyor. Ama Peygamber Efendimiz'in hükmüne tâbi olmuyor.

Ne oldu?

Kâfir oldu. İrtidat etti.

Hz. Ömer onun için onu öldürdü.

Çünkü:

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ

*Ve mâ kâne li-mü'minin ve lâ mü'minetin izâ kada'llâhu ve resûluhû emren en yekûne lehümü'l-hiyaretü min emrihim.*¹⁶

¹⁶ 33/Ahzâb, 36.

Allah ve Resûlü bir şeye hükmettiği zaman mü'min onu kabul etmezse ne olur?

Kâfir olur.

Küfrün tehlikesini anladınız mı?

Onun için gazeteleri dikkatli okuyun, televizyonları dikkatli dinleyin. Aklınızı başınıza toplayın. Bilmediğiniz konularda konuşmayın. İnsan çok tehlikeli durumlara düşüverir!

Bir hadîs-i şerîfi, “Tamam, İmam Buhârî rivayet etmiş, İmam Müslim rivayet etmiş, hadis tamam da ben yirminci yüzyılda bunu kabul edemem.” dese bir insan ne olur?

Kâfir olur.

“E Kur'an değil, bu hadis.”

Sübûtu kesin olan hadisi inkâr etse o zaman da kâfir olur. Çünkü sabit olduğunu bildiği halde kabul etmiyor. Resûlullah'ın sözünü kabul etmiyor.

Anlatabildim mi?

Nerelerden başladık, geriye dönerek bir hatırlayalım.

İnsanlar, Allah akıl vermiş, peygamber göndermiş, kendilerine nimet de vermiş, yaratıyor, Allah'ın da huzuruna gidecekler; Allah'a itaat etmeleri lazım ama etmiyorlar.

Neden?

Düşmanlar var. Şeytan var. Nefis var. Nefis insana menfaatlerden, arzulardan, şehvâttan dolayı bazı yanlış işleri yaptırabiliyor. Nefis de yaptırabiliyor. Onun için bunun terbiye edilmesi lazım. İslâm'da en önemli işlerden birisi budur.

Bu devrin müslümanları sağlam müslüman niçin değil? Zayıf, çürük...

“Nasıl çürük? Misal ver hocam, gizli kalmasın.”

Hacıbayram camisinde vaiz, memleketimizdeki İslâmî eğitimin bir zamanlar az olduğunu söylemiş. Ben orada yoktum da birilerinden duydum. demiş ki;

“Bir zamanlar dinî eğitim yaptırılmadı.”

Doğru. O kadar yaptırılmadı ki gazetelerde dinî tefrikaların yayınlanması bile yasaklandı. Yazılar var, belli. Bir ara böyle bir uygulama oldu, bunu biliyoruz.

Camiler, vakıf malları satıldı. Hatta gayrimüslimlere satıldı. Çünkü müslümanlar “Bu vakıf malıdır.” diye almadılar. Müslümanlar almayınca gayrimüslimlere satıldı. Kur’an öğretilmedi. Eski yazı yasaklandı. Kitabeler kazındı. Eski yazılı kitaplar toplatıldı; mağaralara, topraklara gömüldü, yakıldı. Niğde’de vesairede bunun misalleri var, biliyoruz. Din okulları kapatıldı. İlâhiyat fakülteleri kapatıldı. Kur’an öğreten hocalar takip edildi. Öğretilmedi.

“Tamamen dinî [eğitim] olmadı.” demiş. Bunları Cuma namazında, vaazda söylemiş.

“Dini öğrenmeden olmaz. Dinî bilgiyi almak lazım. Allah’ın dinini, emirlerini yasaklarını öğrenmek lazım.” diye söylemiş.

Cuma namazı bitmiş, dışarı çıkmışlar. İki kişi -yan yana- konuşuyor. Bizim arkadaş bana anlatıyor. Bir tanesi;

“Ne biçim vaiz yahu! Siyaset yaptı. Eski devri kötüledi.” demiş.

Ötekisi de;

“Bunlar olmadı mı, sen de yaşlısın ben de yaşlıyım, hemşeriyiz, birbirimizi biliyoruz.

Memleketimizde böyle şeyler olmadı mı? Hani Kur'an dersi alırken jandarma gelmesin diye nöbet beklendi, böyle şeyler olmadı mı filanca adamın devrinde?" deyince;

"Sus!" demiş.

İkinci reisicumhurun [ismini] söylüyor.

"Ya olmadı mı bunlar? Oldu işte. Şu zamanlarda şöyle oldu."

"Sus, ben o adam için cehenneme bile girerim!" demiş.

O kadar seviyor ki "Onun için cehenneme bile girerim!" diyor.

Bu nedir?

Müslümanın asıl amacı nedir?

Allah'ın rızasını kazanmaktır. Cehenneme düşmemektir. Cenneti elden kaçırmamaktır. Âhîret saadetine ermektir.

Bak, cahil... Tabii şimdi daha ölmediği için cehenneme girmek kolay gelir. İnanmayan insana kolay gelir. Ama çok büyük bir şey bu.

Zamâne insanların İslâm'ı bilmedikleri, İslâmlarının, Müslümanlıklarının çürük olduklarının misalini vermek bakımından söylüyorum.

İçki içiyor, yine “müslümanım” diyor, “İçki haramdır.” diyene kızıyor. Misalleri çoğaltabiliriz. Gazetelere bakın, etrafınıza bakın, çalıştığınız yerdeki insanlara bakın, anlırsınız.

Bir insan nefis eğitimi geçirmezse, dinî bilgileri öğrenmezse, Allah'ın emirlerini yasaklarını öğrenmezse ayağı kayıverir, dünyası âhireti mahvoluverir, ebedî hüsrana uğrayabilir. Nefsini terbiye etmeyen, İslâmî bilgileri almayan...

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا

*Kad efleha men zekkâhâ.*¹⁷

Nefsini terbiye ederse kurtulacak. Nefsini terbiye etmezse bu çeşit oyunlara düşebilir.

Bir düşman, insanın nefsi.

¹⁷ 91/Şems, 9.

Hem de Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

A'dâ adüvvüke. "En azılı düşmanı." Nefsüke'lletî beyne cenbeyke.

Bu nefsin terbiye edilmesi lazım. Bunun terbiyesine girişmezse bir insan, nefsini dizginleyemezse, nefsinin arzularını engelleyemezse çok kötü durumlara düşebilir.

Başka bir düşman?

Bir düşmanı da kâfirlerdir. Kendisi kâfir olmakla yetinmiyor, insanı kâfirlığe çekmeye çalışıyor. Kâfir yapmaya çalışıyor. "Ya bunun aslı esası yoktur. O neymiş bu neymiş..." diye senin en aziz inanç esaslarına saldırıyor. Âhirete inanmıyor. Kur'an'a dil uzatıyor. Allah'ın dinine karşı geliyor. Emirlerine karşı geliyor. Demek ki bir düşman da kâfirlerdir.

Şeytan, nefis, kâfirler.

Bir de münafıklar var. Münafık da doğru-
dan doğruya insana [düşmanlık] yapmıyor. Söylediği sözlerin yarısını kabul ediyor; 99 tanesini kabul ediyor, araya bir tane yalan sokuşturursa onu kâr sayıyor. Arada yaptığı oyunlarla insanı imanından mahrum etmeye,

kendi tarafına çekmeye veyahut müslümanca yaşamaktan alıkoymaya çalışıyor.

Demek ki şu dünyaya Allah'ın kulu olarak, imtihan için geldik, çevremizde birçok düşmanlar var; bu düşmanlara karşı dikkatli olmamız gerekiyor. Nefsimizi terbiye etmemiz gerekiyor. Şeytanın çeşitli oyunlarına karşı hazırlıklı, bilgili olmamız gerekiyor. Allahu Teâlâ hazretleri âsi kulları sevmediğinden, Allah'a itaat etmek gerektiğinden Allah'ın emirlerini öğrenmek, tutmak icap ediyor; yasaklarını haramlarını öğrenip yasaklarından kaçınmak gerekiyor.

Yasak olduğu hâlde, haram olduğu hâlde insan neden işliyor?

Nefsinin arzularına kapıldığı için işliyor.

O hâlde nefsini terbiye etmesi gerekiyor. Dönüp dolaşıp insanın nefsini terbiye etmesi meselesine iş gelip dolaşıyor.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi, mü'min olarak şu anda yaşıyoruz, imanımızda dâimî eylesin. İmandan sonra küfre düşürme-

sin. İzzetten sonra zillete uğratmasın. Kabulden sonra huzurundan kovulanlardan eylemesin.

Özetlemek gerekirse ne yapmamız gerekiyor?

Allah'ın rızasını kazanmamız gerekiyor. Allah'ın rızasını kazanmak için dini iyi öğrenmemiz gerekiyor. Dini bilsek, doğruyu görsek bile bazen uyamayabiliriz; şeytana kapılmamız gerekiyor, nefse uymamamız gerekiyor. Nefse uymamak için de nefis terbiyesi gerekiyor. Nefis terbiyesi için de nefis terbiyesi okuluna kaydolmak gerekiyor.

SORULAR - CEVAPLAR

Soru: *İslâmî konularda uzman kişiler ve bazı hocalarımız dinimizde kadınla tokalaşılmaz diye bir şey olmadığını, âyet olmadığını söylediler.*

Cevap: Bak, bu cahillik. Peygamber *salallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz kadınlarla musafahayı yapmazdı. Bey'at ederken bile musafaha yapmazdı, kadınların elini tutmazdı. Sünnet. İlla her şeyde âyet olması şartı yok. "Bu konuda âyet yok." demek, o da cahillik.

Mesela malın kırkta birinin verileceğine dair âyet yok. Ama zekât verileceğine dair âyet var. Paranın kırkta birinin verileceğini Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfinde bildiriyor.

“Âyet yok.” demek cahilliktir.

Bak cahil. Uzman kişiler cahil; İslâm’ı bilmiyor.

Televizyonlarda baktım, Ramazan’da konuşmalarda filan, profesör... Birçok kimse İslâm’ı bilmiyor. Âyeti bilmiyor. Âyete aykırı şey söylüyor.

“Peygamber gaybı bilmez.” diyor.

Doçent olmuş, fetva komisyonu başkanı olmuş... Peygamber Efendimiz’in gaybı bildiğine dair hadisler var. Sonra dikkatli okursan, Kur’ân-ı Kerîm’de;

فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ

*Fe-lâ yüzhiru alâ ğaybihî ehaden illâ men’irtezâ min resûlin.*¹⁸

¹⁸ 72/Cinn, 26-27.

Bazı kimselere gaybı bildirdiğini Allah âyette bildiriyor.

Yarım adam. Yani cahil, bilmiyor.

Bizim arkadaşlarımız camide musafaha ediyorlarmış. Musafaha. Müslüman müslümanla karşılaştığı zaman musafaha etti mi günahları sapır sapır dökülür. Peygamber Efendimiz musafaha edecek diye teşvik ediyor. Oramın müftüsü diyormuş ki;

“Bırakın şu bid’at işleri!”

Bak, sünnet olan işe “bid’at” diyor.

Öyle görevliler var ki Diyanet İşleri Başkanlığı’nda yüksek mevkilere çıkmış;

“Ebû Cehil’in de sakalı vardı. Keçinin de sakalı var.” diyor.

Bu laf insanı küfre bile götürür!

Lafa bak...

Cahillik yaygın.

Ne yapmak lazım?

Öğrenmek lazım. Okumak lazım. Âyetleri hadisleri okumak lazım, bilmek lazım. Bu önemli.

Soru: *Tebliğ konusundaki düşüncelerinizi almak istiyorum. Eğitimci olarak biz öğretmenler, öğrenciler konusunda nasihatimiz ne olacak? Gıybet konusunda fikirlerinizi alabilir miyim?*

Cevap: İslâm'ın tebliği; lafla tebliğ yetmiyor, onu cevaplandırmış oldum. Alacaksın, çocuğa uzun uzun anlatacaksın. Uzun zaman beraber olacaksın.

Peygamber Efendimiz'in İslâm'ı öğretme usûlü neydi?

Uzun zaman beraber olma yoluydu.

Neydi yani?

Sohbetti.

Sohbet ne demek?

Arkadaşlık demek. *Sahibe-yeshabu*, “bir kimseyle beraber olmak” demek.

Peygamber Efendimiz yanına sahabesini alıyordu, gece gündüz onlarla beraberdi. İslâm'ı öyle öğretti. Yoksa bir vaazla olmaz.

Öğretmenler çocukları alacak, belli zamanlarda belli saatlerde belli günlerde belli

kitapları okuyacaklar. “Şu kitabı okuyalım. Ben size yardımcı olayım.” Beraberlik olacak.

İslâm’da eğitimi öğretmenin yolu nedir?

Sohbet.

Yani ne demek?

Beraberlik demek.

Sohbet ne demek?

Kalkıp konuşmak demek değil. Sohbet, “beraberlik” demek.

Pakistan’dan, Hindistan’dan adamlar geliyor, “Cemaat-i Tebliğ” diyorlar.

İslâm’ı nasıl öğretiyorlar?

Geliyor, diyor ki;

“İslâm şöyledir böyledir, şöyle yapın böyle yapın... İslâm’ı yaymak için çalışmak lazım. Var mı içinizden bize katılacak? Hadi bizimle gel.” diyor.

Bunu alıyor, buradan Manisa’ya, Manisa’dan Akhisar’a, Akhisar’dan Balıkesir’e gidiyor.

Bu ne?

Yanına aldığı insanı yolda eğitmek için, beraberlik metodu bu. İslâm'ı öğretmekte beraberlik metodu.

Anlatabiliyor muyum?

Millet bunu bilmiyor. Millet sanıyor ki söylersen olur.

Söylerse olsaydı Allahu Teâlâ hazretleri bir melek indirirdi, tebliğ ederdi, giderdi. 23 yıl Peygamber Efendimiz ahabının arasında yaşadı; İslâm'ı beraberlikle, beraber oluşla öğretti.

Sohbetle ne demek?

Laf söyleyerek demek değil; beraber oluşla.

İslâm'ın beraber oluşla öğretilmesi çok önemli bir husustur.

Tasavvufî terbiye de budur.

Dervişle şeyh ne oluyor?

Bir arada oluyor, akşam sabah beraber oluyor. Peygamber Efendimiz'in ahabına öğrettiği gibi şeyh de müridini o tarzda yetiştiriyor.

Berberlik metodu olacak. Berberlik çok olacak da anlatacaksın anlatacaksın, İslâm'ı öğrenecek.

Gıybet konusunda benim bir şey söylememe lüzum yok. Gıybet haramdır. Bir kişinin aleyhinde onun arkasından konuşulmaz. Konuşmayacaksınız. Haklı olduğu halde konuşmayacak. Yani o insanın kusuru olduğu halde konuşulmayacak.

Ama -belki bunu soran öğretmen, bu kadar sözü biliyordur- eğer fâsık-ı mücâhir ise yani fısk u fücûrunu utanmadan arlanmadan âşikâren söylüyorsa o zaman onun kusurunu söylemek gerekir.

Neden?

Âşikâre çalışarak zarar veriyor. Onun için zararını engellemek için âşikâre konuşulur.

Ne dedik “o falanca kadın” filan dedik, niye?

Âşikâre suçu söyledi.

“Falanca doçent” dedik, niye?

Âşikâre söyledi. Yanlışlığı söyledi. Düzeltilme çalışması yapmak gerekiyor. O zaman gerekir.

O zaman o yapmasaydı, fâsık-ı mücâhir olmasaydı, fısk u fücûrunu, günahını âşikâre yapmasaydı. Âşikâre yapınca zararını engellemek için söylenir.

Aksi takdirde söylenmez. Özel toplantıda falancanın kusuru söylenmez.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

Kün li'r-raculi nâsıren ve li'l-kavmi zâciren ve kum anhum. “Gıybet yapılan yerde gıybet edileni koru, gıybet edenleri engelle ve orada durma, kalk.” diyor.

Böyle yapılır. Normal olarak gıybet yapılmayacak.

Soru: Şeriatin bir tanımını yapar mısınız?

Cevap: Şeriat, “yol” demektir.

Şir'a-şer' yani şin, re, ayn ile şer'. Şir'a ve şeriat, bu üçü “yol” demektir.

İnsanın iman, yaşantısında tutturduğu yol... Tarikat gibi. Ama tarikat daha özel bir gidiş. Şeriat, “yol” demektir.

لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَا

*Li-küllin cealnâ minküm şir'aten ve minhâcâ.*¹⁹

Âyet-i kerîmede *minhac* kelimesi ile beraber zikrediliyor. “Yol, hareket tarzı” demek. İslâm ahkâmının hayata intikali, uygulanması ve ahkâmı demek. Yani dinin ta kendisi demek. Şeriat demek, İslâm demek, “din” demek.

Soru: *Ramazan'da bir gün önce başlayıp Ramazan ayı görünce bir gün önce açmanın hükmü nedir?*

Cevap: Ramazan toplu bir ibadettir. Hele bayram ibadeti daha cemaatle olan bir ibadettir. Bir insan bulunduğu topluma tâbi olur, o toplumdaki ayrı iş yapmaz. Onun için kendi başına önce başlayan, kendi başına önce bozan hata etmiştir.

Bir de benim bu hususta tecrübem var. Bir gün önce bozanlar Ramazan ayını görmüyorlar. Bayram hilalini görüp de bozmuyor. “Gördüm” diyen bazı insanlara inanıp bozuyorlar. Kendisi görmüyor. Bu da bir ayrı iş. Onlara

¹⁹ 5/Mâide, 48.

inanması dolayısıyla böyle iş yapıyor. Bu da yanlıştır çünkü o işlerde de başka bit yenikleri vardır.

En iyisi kendi bulunduğu topluma tâbi olmasıdır. Hatta fıkihta da, bunun erbabı bilir, bir insan tek başına görse bile hâkim aksini [söylediği] zaman hâkime, kadıya tâbi olması lazım.

Soru: *Ben cihada veya ilme gitmek istiyorum. Ama anam ve babam cahil olduğu için göndermeye razı değil. Bunlardan habersiz gidersem ne denli sorumlu olurum? Şu anda cihat farz mı? Cihada gitmeye devleti bekleyelim mi yoksa yalnız başımıza gidebilir miyiz?*

Cevap: *Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz bir kimse cihada gitmek isteyince ona sordu:

“Senin anan baban var mı?” dedi.

“Var.” dedi.

“Onlara bakacak kimse var mı yok mu?” sordu.

“Sen, annene babana bak.” dedi.

Cihat umumî bir hizmet olduğu için kişiye göre durum değişebilir. Kendisinin annesine

babasına karşı sorumlulukları olan kimse onunla meşgul olur, kendi başına karar vermez.

Soru: *Televizyonda bir İlâhiyat Fakültesi dekanı İslâmiyet'te beş vakit namaz gibi kesin durumun olmadığını, kişinin isterse bunu üç vakite indirebileceğini veyahut da toplu kılabileceğini söyledi.*

Cevap: Bunların hepsi cahilliktir. Cahillikten bile öteye hem *dâl* hem *mudıl*, yani hem kendisi sapık hem de başkasını saptır[ıyor]. Bunların sözleri bunca müçtehitlere, bunca asırlarca yazılmış kitaplara aykırıdır. Cevapları vardır. Uzun sözün kısası; bunlar hem kendileri sapık hem de başkalarını saptırıyorlar. Ama şu kadar söyleyebilirim ki;

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

*İnne's-salâte kânet ale'l-mü'minîne kitâben mevkûtâ.*²⁰

²⁰ 4/Nisâ, 103.

Namazın farzlarından birisi vakittir. Vakit olmadan namaz olmaz. Vakit farzlarından bir tanesidir.

Hepsini toplu kılsa vakit olmadan yapmış oluyor. Ya vakit girmeden toplu kılacak ya da vaktini geçirecek, kazaya bırakacak, öyle kılacak. İkisi de yanlıştır. Kazaya kalması edâ gibi değildir, sorumluluğu muciptir.

Bunu tavsiye eden insan da hem kendisi sapıktır hem de başkasını saptırıyor demektir. Bu farza karşı geliyor.

Namazın altı tane dışından altı tane içinden farzı var, diye bilmiyor musunuz? Namazın farzlarından bir tanesi vakit değil mi?

O vakte uymuyor işte. Farzı çiğniyor, farza aykırı şey söylüyor.

Soru: *“İdeoloji” kelimesi “İslâm ideolojisi” şeklinde kullanılabilir mi? Kâfirlerin kullandığı birtakım kelimeleri kullanmak caiz midir? Örneğin “insan hakları”, “sivil toplum” gibi.*

Cevap: Biz kendimiz arkadaşlarımızın arasında şaka yollu diyoruz: Birisi bir yabancı

kelime kullandığı zaman “cezalandın” diyoruz, “100 bin lira ver bakalım Hakyol Vakfı’na” diye şaka yapıyoruz. Almıyoruz ama bu şakayı yapıyoruz. İlle yakasına yapışıp da “Ver parayı!” diye parayı tahsil etmiyoruz ama cezayı şaka olsun diye söylüyoruz, yapmamaya alışsın diye.

Yabancı kelimeler yavaş yavaş dilimize giriyor. Kendi kelimelerimizi unutturuyor, yerleşiyor. Bu da bir çeşit istiladır. Onun için biz onun karşısındayız. Kullanmamaya çalışıyoruz. Siz de kullanmamaya gayret edersiniz.

Onların hiçbir şeyini kullanmamalıyız. Kendimiz üretmeliyiz. Kendimiz gayret etmeliyiz. Fikirleri kendimiz ortaya atmalıyız. Hatta onların gündemine bile tâbi olmamalıyız. Gündemi bile kendimiz ortaya koymaya çalışmalıyız. Adamlar siyasî sebeplerle iktidar-muhalefet mücadelesinden tutuyor ortaya bir laiklik kavgası atıyor, herkes ondan bahsediyor. Bahsetmek bile doğru değil.

Neden?

Onların attığı gündemi üretmek oluyor.

Sen ortaya başka gündem atarsın, onu konuşursun; senin istediğin sahada konuşma olur, onların istediği sahada olmaz. Onlara dahi dikkat etmek lazım.

Soru: *Bir kimsenin İslâm'ı yaşamasına, ilim öğrenmesine ailenin yanında kısa süre kalması dahi engel oluyorsa ailesinden belli bir süre uzak yaşaması için anne ve babasının rızasını göz önünde bulundurması gerekir mi?*

Cevap: Hayır. İslâm'ı öğrenmesi lazımdır. İslâm'ı öğrenmek için [yapabilir]. Allah'ın rızasına nâil olmaya çalışmak en önde geliyor. Fakat bunu yaparken de mümkün olduğu kadar anneyi babayı kırmadan, üzmeden yapmaya çalışmak lazım.

Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendimiz ilim öğreneceğim diye İstanbul'a gelmiş. Annesine babasına mektup yazmış; “Ben Allah yolunda [ilim öğrenmeye] karar verdim.” diye. Ondan sonra da çok büyük bir alim olmuş.

Olabilir. İslâm'ı öğrenmek olunca öğrenmek öne geçiyor. Ama öbür tarafı üzmeden yapmaya çalışmalı.

Soru: *Günümüzde müzik çok geniş, çocuklarımız bâtıl pop müziğine meyilli. Ne yapabiliriz?*

Cevap: Tabii başka toplumlarla karşı karşıyayız, yan yanayız ve mücadele hâlindeyiz. Dünya üzerinde ve Türkiye’de bir ilim irfan, iman mücadelesi var. Türkiye’de çok kuvvetli şekilde var. Bu mücadelenin içinde karşı taraf kendi değerlerini bize kabul ettirmeye çalışıyor. Biz de kendi değerlerimizin güzelliğini anlatmaya çalışıyoruz. Bir savaş içindeyiz, bunu bilin. Kıyasıya, ölesiye bir savaş devam ediyor. Onun için her yönden çalışmamız gerekiyor.

Bu arada musiki de insanın bir ihtiyacı. Hiç olmazsa bu sefer çoluk çocuğuna hâkim olamıyorsun, öbür tarafa kayıyor. O hâlde İslâm’a uygun olanını kullanmak, öğretmek gerekiyor.

Eski evliyâullah da bunu yapmışlar. Mevlevî tarikatinde, bazı tarikatlerde büyük evliyâullah olduğu kesin olan mübarek insanlar ilâhiler yazmışlar, bestelemişler. Mesela Aziz Mahmud-u Hüdâyi hazretleri. Mesela Hacı Bayrâm-ı Velî diye şöhret bulmuş Hacı Bayram

Efendimiz. Mesela İbrahim Hakkı-i Erzurûmî hazretleri.

Bu neden?

Boşluk bırakmamak için.

Boşluk bıraktın mı karşı taraf dolduracak. Boşluk bırakmayacaksın ki senin çocuğun hem musiki zevkini alsın, ruhu gıdalansın hem de onların tarafına kaymasın.

Onun için müspet, olumlu şeyleri yapmak, öğretmek lazım ki olumsuz şeyler çocuklara tesir etmesin. Ama bir şey kökünden olumsuzsa, o zaman “Evladım bu olumsuzdur, bunu yapmayalım.” demek lazım, kötülüğünü anlatmak lazım. “Onun yerine Allah bize bunu nasip etmiştir, gel şunu yapalım.” diye anlatmamız gerekiyor.

Fakat şunu çok iyi bilin:

Ne içindeyiz?

Çok şiddetli, çok amansız, çok müthiş bir savaşın içindeyiz.

Bu savaşta ne oluyor?

Bizim çocuklarımızı elimizden almak istiyorlar.

Nasıl almak istiyorlar?

İmansız yetiştirmek istiyorlar. Kâfir yapmak istiyorlar. Küfre çekmek istiyorlar.

Biz de ne yapıyoruz?

Biz de hem kendi imanımızı korumaya çalışacağız hem de hanımımızı, ailemizi, çocuklarımızı Müslümanlıkta korumaya çalışacağız.

Neden?

Allahu Teâlâ hazretleri:

قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا

Kû enfüseküüm ve ehlîküüm nâran buyuruyor; “Kendinizi de çocuklarınızı da ateşten cehennemden koruyun.”²¹ diyor.

Çalışacağız. Amansız bir mücadele içinde olduğumuzu bileceğiz. Ona göre çalışacağız.

Tabii insan neleri yapmak gerektiğini tek başına kararlaştıramayabilir. Ama toplum içinde bir zümre olarak beraberce yaparsa daha iyi öğrenir. Onun için vakıflarımız var,

²¹ 66/Tahrîm, 6.

yayınlarımız var, dergilerimiz var. Onları okuyacaksınız, onları dinleyeceksiniz, onların yaptırımlarına, çalışmalarına katılacaksınız. Başka çare yok. Başka çaremiz yok.

Soru: *Gençlerin evlilik meselesinde bazı gençler sahipsiz durumda. Kendileriyle ilgilenilmiyor. Cemaate bu konuda uyarı yapabilir misiniz?*

Cevap: Bir gencin, bir insanın hayatında önemli bir iş evliliğidir. Evliliği isabetli yaparsa iyi bir yuva kuracak; kendisi, hanımı, çoluk çocuğu İslâmî bir yaşantı içinde devam edecek. Onlara yardımcı olmak çok önemlidir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadîs-i şerîfnde buyuruyor ki;

“Şefaatlerin, aracılıkların en hayırlısı bir kimsenin nikâhlanması hususunda yapılan aracılıktır.”

Onun için iyi insanları birbirleriyle buluşturmak, iyi yuvalar kurmalarını sağlamak hususunda gayretli olmanızı rica ediyorum.

Soru: *Pir Sultan Abdal hazretleri hakkında bilgi verir misiniz?*

Cevap: Pir Sultan Abdal, tarihimizde yaşamış bir şahsiyet. Bazı kimseler onu çok seviyorlar. Onun için dernekler kurmuşlar, “Pir Sultan Abdal Dernekleri” diye. Şiirlerini, fikirlerini, hayatını, hayatında karşılaştığı olayları değerlendiriyorlar. Tabii vefat etmiş bir kimse. “Mevtânızı hayırla yâd edin.” diye emir var. İsmi güzel. Pir, güzel. Sultan, güzel. Abdal, güzel.

Bir insanın güzelliğinin ölçüsü nedir? İnsan ne zaman güzeldir? Allah güzel saydığı zaman, Allah’ın yolunda gittiği zaman, Kur’ân-ı Kerîm’e uyduğu zaman, Peygamber Efendimiz’in sünnetine ittiba ettiği zaman güzeldir. O güzelliğe, bu ölçüye daima dikkat etmemiz lazım.

Soru: *Ben ortaokula gidiyorum. Kapalıyım. Fakat okulda açılmak zorundayım. Dersli olduğum için açılmamda bir zarar var mı? Zarar varsa okulu bırakayım mı? Ne yapayım?*

Cevap: Bu kapanmak dersli olmakla ilgili değil. Kapanmak Allah’ın emirlerinden bir emir olduğu için kadınların “cilbab” denilen örtülerini üzerlerine alması, tepeden tırnağa örtünmesi âyet-i kerîmelerle emredildiği için

insan örtünüyor. Örtünemezse örtünememekten dolayı bir sorumluluk gelir. O sorumluluğu Allah'ın huzurunda savunabilirse; “Yâ Rabbi! Ben şu sebepten örtünemedim.” diye savunur da Allah da mazeretini kabul ederse mazur olur. Kabul etmezse olmaz. Ona biz karışamayız, yani Allah'ın bildiği bir şey.

Ama bizim söyleyeceğimiz bir şey:

Allah'ın emirlerini tutmak konusunda hepimiz gayretli olmalıyız. Ve tutmak isteyenlere de yardımcı olmalıyız. Bir insan inancından dolayı örtünüyorsa bunun başının açılması hususunda da hepimize sorumluluk düştüğünü anlatmak istiyorum. Bu kardeşimiz İslâm'ı yaşamak istiyor. Binâenaleyh herkes “Bunun İslâm'ı yaşamasına engel olmayın.” diye gerekli teşebbüsleri yapmalıdır.

Soru: *Peygamber Efendimiz'in saçlarının uzunluğu?*

Cevap: Peygamber Efendimiz saçlarını bazen kulaklarının altı hizasına kadar uzatırdı. Bazen de tıraşlardı. Yerine göre. Biz de bazen uzatıyoruz. Bugün tıraş olduk, gördüğümüz gibi sakalımız biraz kısa. Olabilir. Uzattığına göre demek ki uzatmasında bir mahsur yok. Tıraş

ettiğine göre demek ki zaman zaman da imkân olunca tıraş ediyormuş. İkisi de olabilir.

Soru: *İşittiğimize göre hadîs-i şerîfte; kadının erkeğe, erkek de kadına benzemeyecek.*

Cevap: Evet böyle.

Kadınların erkeklere, erkeklerin kadınlara benzememesi birçok bakımdan önemli. Bu birçok yönden olabiliyor. Bu giyim kuşamdan başlar. Bu işin hal ve tavır, davranış ve cinsel konulara kadar uzanan bir geniş anlamı vardır. Her kademesinde Allah'ın tavsiye ettiği, Peygamber Efendimiz'in tavsiye ettiği şekle uymaya gayret etmek lazım.

Soru: *Nefis terbiyesi ille de bir tarikate bağlı olarak mı yapılır?*

Cevap: İnsan kendi kendisini kolay terbiye edemez. İnsan kendi kendisine doktor olamaz. İnsan kendi kendisine mühendis olamıyor. İnsan kendi kendisine dişçi olamıyor. İnsan kendi kendisine avukat olamıyor. Yani bir mesleği güzel yapmak için, bir işi görmek için bu işin bir mektebine gidiliyor. Onun için öylesi gerekir.

Soru: *Bir devlet kurumunun verdiği bursa başvuru formunda “Herhangi başka bir kurumdan burs alıyor musunuz?” sorusuna başka yerden burs aldığım halde almadığımı yazdım. Sonra bu kurumdan burs alma hakkını kazandım. Bu para helal midir? Alabilir miyim?*

Cevap: Hilâf-ı hakikat söylenmiştir. Olmayan bir şey söylenmiştir. Yanlış söylenmiştir. İslâm’da yalan yanlış yoktur. Dobra dobra söyleyecekti. Olmuyorsa olmayacaktı. Rızkını başka yerden arayacaktı. Bir yerden alacaktı. Çünkü o bursa muhtaç başka insanlar da var. Birisi üç tane alırsa demek ki iki tane insan burs imkânından mahrum kalacak demektir. İslâm’da doğru sözlülük vardır, yalan söylemek yoktur. Doğruyu söyleyecekti.

Soru: *Organ naklini tavsiye ve teşvik ediyor musunuz?*

Cevap: Bazen gerekiyor. Mesela annenin oğlu böbreğinden rahatsız oluyor. Anne ciğer-paresine organını veriyor. Bir böbreğini veriyor. Tek böbrekle yaşanabilirmiş diye veriyor. Yani tamamen engellenemez. “Organ nakli yasaktır.” denemez. Ama şartları vardır, şartlarına riâyet etmek lazım.

Soru: Kamu kuruluşunda güvenlik görevlisiyim. İdare Cuma namazı için izin vermiyor.

Cevap: Cuma namazı Allah'ın emri olduğundan kılacak, izin verse de vermese de kılacak. Ya da kendisine başka iş arayacak.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

18 Şevvâl 1417 / 26.02.1997

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

